

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Periodic humoristic

Any XL :: Núm. 2066 15 cèntims = Atrassats 30 BARCELONA 2 D'AGOST DE 1918

BANYISTES IL·LUSTRES

— Vols aquesta carabaça?
 — Home, no'm facis pensar amb en Dato, ara que estic tranquil.

Perfumeu vos amb LOCIONS de "MYRURGIA"

Calvicies-Caspa-Caida del CABELLO

CAPILAR

AMERICANO

del famoso especialista Dr. MEZQUIDA. — Éxito grandioso! — Tratamiento médico. «Americán Clínica», Plaza Buensuceso, 2, pral., BARCELONA. — Limpio. Agradable. Higiénico. Informes gratis por escrito si remiten sello. En droguerías y farmacias, 6'50 pesetas frasco

El mejor disolvente de los uratos
Asepsia de las vías urinarias
Cálculos nefríticos
Reuma articular
Nefritis
Tifus
Gota

UROMETINA

LAMBIOTTE HERMANOS
Urolitina - Hexametileno Tetramina - Formina

PÍDASE folleto explicativo. Muestras a los señores médicos
Agto. gen.: S. NAVARRO
Rambla del Centro, 8 y 10-Barcelona

ANTIGUO JARABE
Y
PILDORAS ANTIRREUMÁTICAS
"GUASCH"

Precio: 5 Plas frasco

Depositarlo:

Laboratorio "GUASCH"

De venta:

SEGALÀ · Rambla San José 14
HIJOS DE VIDAL Y RIBAS · Hospital, 2
FARMACIA DEL LICEO · San Pablo, 1
VICENTE FERRER Y CA Plaza Cataluña
FARMACIA LA CRUZ
en todas las buenas farmacias.

CAÇADORS!

Les millors espadanyes més ben construïdes, sòlides i còmodes, per a caça, camp i tennis, són les que fabrica la casa

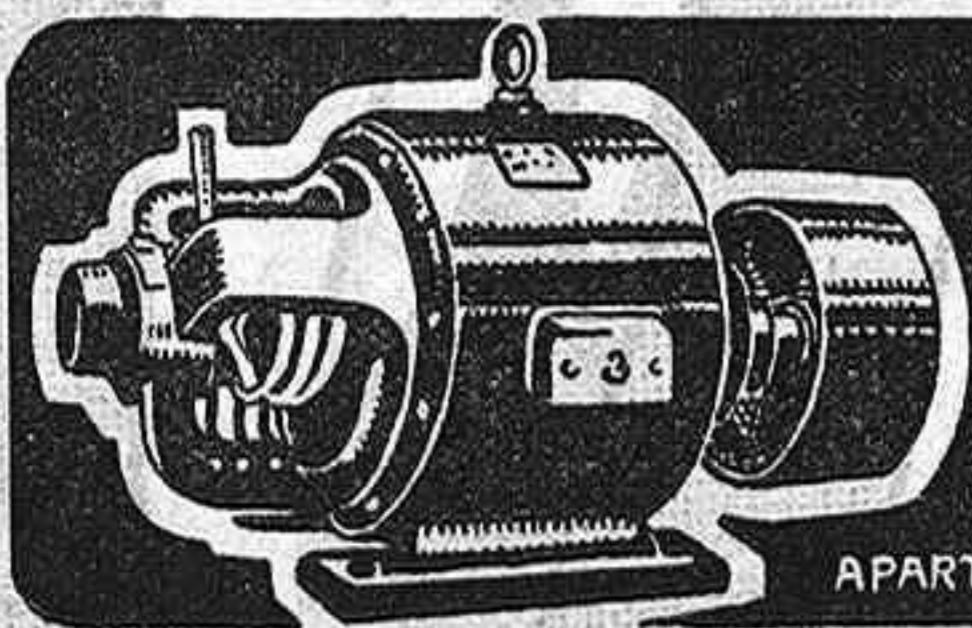

BORNAS Hospital, 24, ent.º
BARCELONA

Vendes al engròs i a la menuda-Expedicions a provincies

BAZAR DE LA UNION 3, UNIÓN, 3
BARCELONA
Utils per a escriptori - Tintes superiors

BLOKS NOTES a 10 cènts.
Bazar de la Unión Unió, 3-Barcelona

APARTAT 189

R. COLLI S.C. - BARCELONA

Representants i Depositaris de la Casa

ERCOLE MARELLI & C. - MILAN - MADRID

MOTORS · ELECTRE-BOMBES · ALTERNADORS · TRANSFORMADORS
DINAMOS · VENTILADORS · ETC. · DEMANIN-SE PRESUPOSTOS

MÉNDEZ · NÚÑEZ Nº 17.

TEL. A 1249

CAJA NACIONAL DE SEGUROS SOCIALES

Societat Anònima

RAMBLA DELS ESTUDIS, 8. - BARCELONA

Pensions diaries:

Per pèrdua de treball.

Estalvi de quotes.

Autoritzat per la Comisaria General de Segurs

Repartiment de beneficis.

CAMBÓ, IMPERATOR

N'hi han dos d'emperadors a Catalunya. Un que ja sembla de classes passives; l'altre en actiu. El primer és En Lerroux; el segon En Cambó. Lo que hi ha és que En Lerroux quedava més emperador, a la romana o a lo azteca, gras, violent i golafre, mentres que En Cambó sembla un emperador bizantí, prim i amb cara de vicis secrets.

Però d'emperador de Barcelona n'és i en fa. Veient-lo en els banys ens estranyarem no anés precedit d'uns líctors i aconduït en llitera d'or i porpra per quatre esclaus de la «Lliga Regionalista». No obstant, an allí, a la platja, quelcom existia demostratiu de la seva altíssima jerarquia: la seva caseta de banyista. Amb res més podia diferenciar-se, car la platja és igualitària. L'aigua és lliure per a tot-hom, la sorra propícia al descans comú, no hi caben indumentàries elegantes, i solament inscrivint un lletrero en el seu ventre, com ho ha fet en la vaixella, un lletrero que digués «Cambó», podrien diferenciar-lo de la multitud de «taparrabos».

A Sant Sebastià, del Cantàbric, hi ha la caseta reial. A Sant Sebastià, del Mediterrani, la caseta imperial d'En Cambó. Mes aquesta caseta no mostra l'imperialisme d'En Cambó solament per la seva amplada i ornamentació, sinó pel seu origen.

Conten que el regidor Ribalta volia pertènixer a la Junta d'Obres del Port per a aixís poder cuidar els interessos ciutadans i els seus personals, senyor com és de sorres i de banys. El maligne Durán se va resistir, i, arribat el dia del nomenament, En Ribalta no fou el designat, produïnt en ell semblant exclusió un enuig tal, que deixà d'acudir a les reunions de la minoria regionalista i a les sessions municipals.

En va fou pregat per En Durán, i l'Abadal l'aconsellà i el renyà En Puig i Cadafalch i un darrera l'altre desfilaren davant del sorrut Ribalta. Tot inútil, fins que l'altre dia arribà En Cambó i el cridà a casa seva.

—I doncs, què hi ha, Ribalta?

—Vostè dirà, senyor Cambó.

En Cambó s'aixeca del seu silló, surt de darrera de la taula, s'en va cap el pobre Ribalta i li diu:

—Faci el favor de seure.

En Ribalta agafa una cadira.

—No, no; faci el favor de seure en el meu silló.

—Senyor Cambó...

—Segui!

El pobre Ribalta seu en el silló d'En Cambó, astorat, i obrint els ulls i la boca se'l mira, mentres aquest, amb les mans darrera en actitud napoleònica, li diu:

—Ara, senyor Ribalta, digui'm lo que tinc de fer.

—Jo, pobre de mí?

—Sí, vostè! No ha decidit abandonar nos amb el seu vot? No ha deixat d'anar al Municipi? No ha desatès an En Durán i an En Puig i a l'Abadal i als seus companys? Doncs és vostè qui té de manar a la «Lliga» i no pas nosaltres.

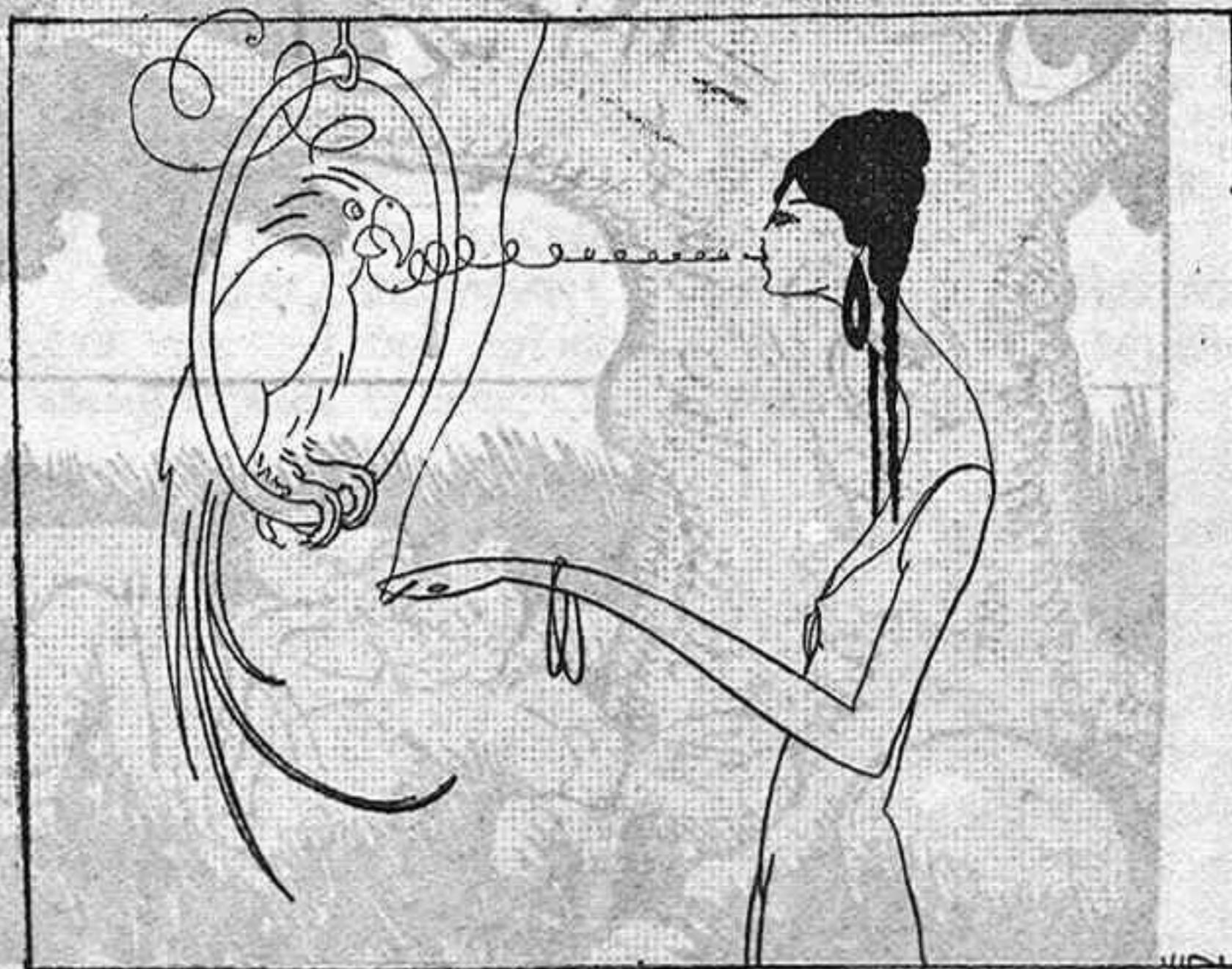
—Jo...

—Des de avui, vostè mana. Res més.

A l'endemà En Ribalta tornava als braços de la «Lliga» i al sí del Municipi i a la disciplina d'En Durán i a ésser un «sí» i un «no». De ordre de l'emperador!... I feu més. Temerós de que En Cambó no li fes obrir les venes o li presentés el cordó verd que els emperadors de Turquia envien als seus ministres i funcionaris per a que s'apliquin la justícia al coll, s'en va anar als banys de Sant Sebastià, ordenant que en el lloc més propici fós muntada una caseta de ministre per a En Cambó.

Per això aquest s'ha mostrat quotidianament, amb orgull de *cocotte* emperadora, en la platja de Sant Sebastià. Barcelona ha anat a veure les seves nuditats, com si fossin les d'una cupletista famosa. I no han mancat més que citaristes, dançarines i cantarines, amenitzant, a la romana, el bany de l'august Cambó. Però En Ribalta, ja prudentíssim varó, ha comprés que el seu senyor ni volia musiques, ni estava per cançons.

PARADOX

LA BÈSTIA TURMENTADA

—No em tiris el fum al nas, o sinó et diré «lloro».

DEL JARDÍ DELS HUMORS RISTES

La felicitat i la guerra

EN aquest món, qui no és feliç és perquè no vol. I a fè que hi ha persones que se empenyen en ésser infelices i, com és natural ho logren.

La clau de la ditxa està en la el·lecció. Hi ha qui esculleix la felicitat *pese a quien pese* (així en castellà sembla que pesa més), hi ha qui esculleix la desditxa *cueste lo que cueste* (idem, que fa pujada).

Recordeu aquell pobre que puja vint graons per a arribar a un primer pis. Truca a la porta i surt una senyora quina cara és més que un certificat de bona conducta: és la bondat, la honradesa i la caritat personificades. El pobre demana una almoïna per *la mort* de Déu, i la bona senyora li dóna un cèntim tot d'una peça. El captaire diu

PAISATGES D'ESTIU

La bona ombra i la mala sombra.

«Déu li pagui», dona mitja volta, ensopega al primer graó i... rodolant, baixa l'escala amb menys que la compassiva senyora es senya dient «Sant Antoni Gloriós».

—Que vos heu fet mal?—preguntà la caritativa senyora—Pobre home!

L'esglai que tingué la senyora al veure el percañç del captaire, diuen que va ésser pitjor que si hagués caigut escales avall. Però, el captaire s'aixecà amb prestesa i amb l'altivesa d'un príncep, amb la fermesa de l'home que amotlla els seus actes al càlcul, li contestà amb aquesta *escopetada*:

—Com, pobre home! Cada hu puja i baixa l'escala com li dóna la gana.

El captaire marxà, com si no hagués passat res, amb la intenció de cercar parió an aquell cèntim, sense *dignar-se* tombar la cara vers la desconortada senyora, la qual, al sortir una minyona digué:

—Què desgraciada que soc! Veieu l'insolent!—I caigué desmaiada als braços de la minyona.

La minyona només digué:

—Es un boig!

Es veritat que la senyora tenia deus duros de renda diaris, cada dia, diariament. Però, havien fet *caritat* al pobre no es mereixia aquella resposta. *Indubtablement* la senyora tenia molt més poderosos motius de considerar-se infelixa que el captaire.

—La guerra és un monstre—diuen uns.

—La guerra és santa—repliquen altres.

—La guerra és una ignomínia—objecten bastans.

—La guerra és necessària—contesten més de quatre.

I un pagès, que sabia llegir, al enterar-se d'aquestes tan *sinònimes* definicions, i qui tenia tres fills a la guerra va dir:

—*Nada*, quan tornin els meus fills, que segurament tornaran *carregats de glòria*, els preguntaré lo què és la guerra. Qui pot saber-ho millor que ells, que en venen?

Dels tres fills, en tornaren dos. L'un sense una cama. L'altre faltant-li un braç.

El bon pagès els preguntà:

—Fillets meus, què és la guerra?

L'un senyalà el braç perdut, l'altre mostrà la cama amputada, i tot dos, ensemps, respongueren:

—Que el noi gran és mort!

—I no'n sabeu res més de la guerra?

—No!—contestaren els herois.

El pagès esclatà en una gran riada i els digué:

—Doncs jo si que en sé. Ho he llegit als diaris. Vull que ho sapiguen. I mentre visqué els repetí:

«—La guerra és un monstre;

—La guerra és santa;

—La guerra és una ignomínia;

—La guerra és necessària.»

S'havia tornat boig! Sempre reia. Abans de morir exclamà:

—Què feliç que hi sigut!

Devegades els boigs esculleixen més 'bé' que els cordes. Si no s'hagués tornat boig a bon segur que hauria dit.

—Que n'hi estat de infeliç!

En aquest món qui no és feliç és perquè no vol. La clau de la ditxa està en la elecció.

Els boigs ho ensenyen!

SAMUEL ROCA RODÓ

A CAU... D'ORELLA

Els guanyòfils

Espanya és germanòfila—se diu—Molt possible. Però això no vol dir que Espanya, no arribi a ésser francòfila. Espanya—a la fi té nom de dona—no està més que pels que paguen i pels que peguen. ¿Fins ara guanyaven els alemanys? Doncs germanòfila. ¿Des d'ara començaren a guanyar els francesos? Doncs francòfila.

Nosaltres tenim un amic venedor de diaris. Ha estat, com nosaltres, nacionalista republicà, després va fer-se també de l'esquerra, i ara és, naturalment, francòfil. I ven diaris.

—Joan—li preguntàrem—encara se ven tant *El Debate*?

—Sí, home sí; fa fàstic.

Aquests dies, li hem tornat a fer la mateixa pregunta:

—Encara se ven tant *El Debate*?

—Ja baixa. Jo en venc deu o dotze menys.

—I *El Sol*?

—Se ven més. Jo sol deu o dotze més.

Home experimentat, m'exposa la teoria d'aquestes marors periodístiques.

—Amb els diaris passa igual que amb les eleccions. La gent vota a qui guanya i compra el diari dels que guanyen. Per això mana la «Lliga» i se ven *El Debate*. Ara els francesos empaiten als alemanys i el *El Sol* puja i *El Debate* baixa.

I acabà, escèptic:

—Miri jo, sense llegir res, sé com va la guerra. En les meves mans porto la borsa de la guerra. Però cregui'm, els germanòfils d'abans, els guanyòfils d'ara, francòfils de demà, amb la pinta paguen.

Doble paternitat

La ciutat de Mataró ha celebrat les seves festes, però abans les inicià amb un pròleg sentimental. L'il·lustre i entenedor compositor senyor Borràs de Palau va ésser nomenat fill adoptiu de Mataró. Decissió molt enraonada, però alguns malèvols confeccionadors d'anècdotes mataronines ara fan córrer que el senyor Borràs de Palau, nomenat fill adoptiu de Mataró, era ja fill de Mataró, que és com si un pare hagués reconegut a un fill que ja el tingué batejat.

Els nostres estimats amics de Mataró no deuen amoi-

L'HORA DE LA VISITA

—Cavallers: El senyor ministre està a punt de rebre.

nar-se per aquestes i altre faules que els hi atribueixen, ans al contrari, fer d'elles l'orgull de la ciutat. Quan tota França se burlava de Tarascó, després de l'aparició del *Tartari* d'En Daudet, els tarasconesos se barallaven amb els forasters que els hi demanaven per la casa d'En *Tartari*; fins que determinats a finir amb les bromes, de En *Tartari* feren broma i comerç.

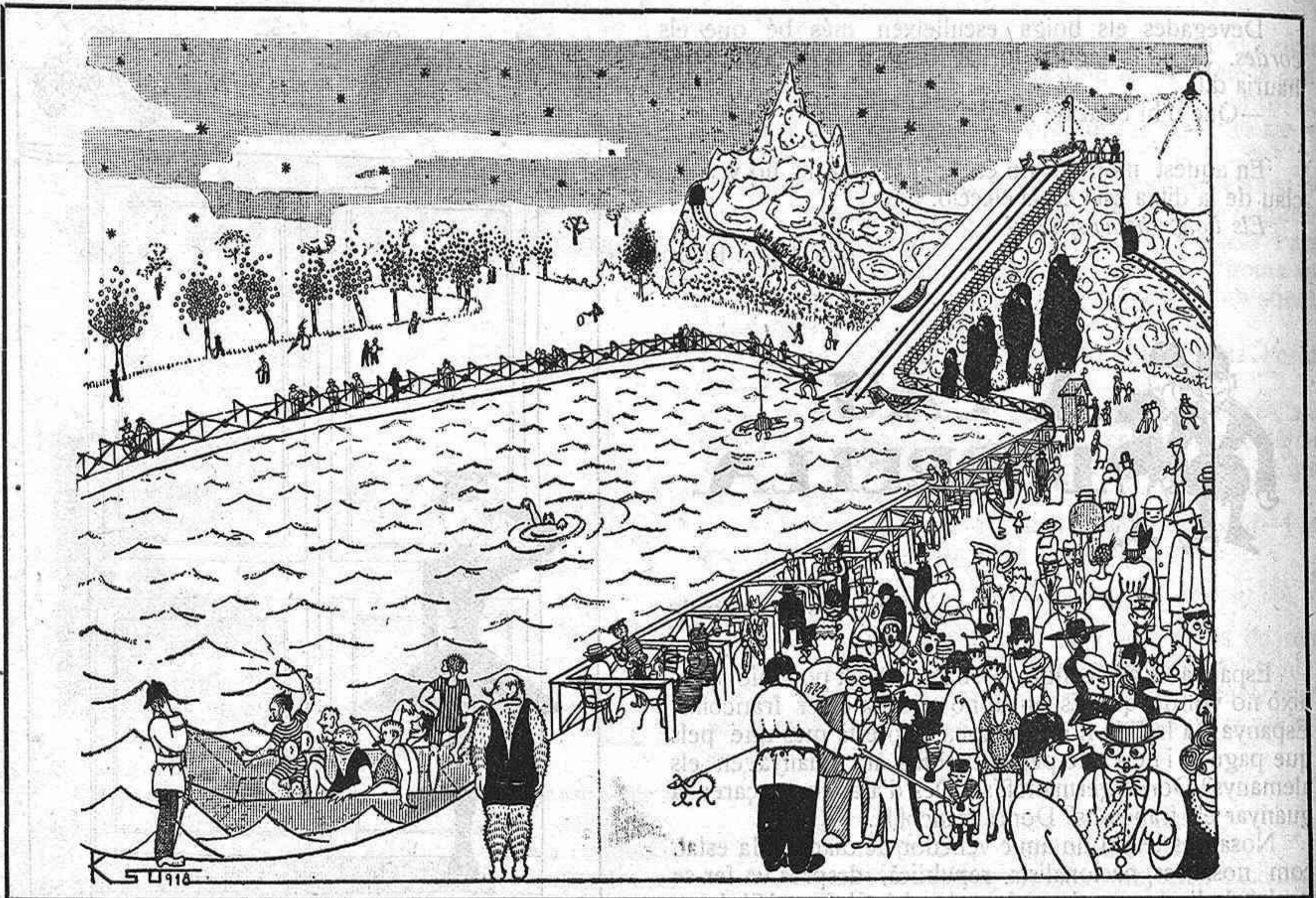
—Miri, aquesta és la casa d'En *Tartari*. Aquesta la del capità Brabida. Aquesta la de l'apotecari.

El viatger s'escamava i el seu guia tarasconés acabava venent-li una col·lecció de postals amb aquelles cases glorioses, el camell i el *baobab* gegantesc.

Els nostres diaris

Dien que el primer diari barceloní és *La Vanguardia*. L'ofensiva alemanya començà el dia 15, va ésser vençuda el 18 i s'inicià la francesa el 19. Bé, doncs *La Vanguardia*, encara escriu a doble columna: *La ofensiva alemana*. No han tornat a canviar el titular des del dia 15.

En el procés Malvy apareix un «monsieur Rabatt». Doncs els nostres diaris, l'han convertit en la ciutat marroquí.

PARK D'ATRACCIONS

El deport més refrescant de la temporada.

Finalment, gaire bé tots han caigut en el mateix disbarat. La bossa, que el front feia entre Soissons-Reims Chateau Thierry, en francès, naturalment l'anomenen «la poche», els redactors de gaire bé tots els diaris han escrit, traduint la nota francesa:

«La mitad de La Poche, es ya nuestra.»

La reina del ball

DIEM la reina del ball i diem malament, perquè tindriem de dir les reines del ball. Són aquestes.

a) Una nena, devegades molt petita, a la qual el seu papà senyor de cabals, compra la toia perquè aprengui que allí ella és la primera.

Els minyons del poble ja ni s'hi molesten; puja sobre una cadira l'encarregat d'encantar-la i pregunta:

—Quan ne donen d'aquesta toia?

—Dues peles.—Aquest és un sarauista foraster.

—Dues i un ral.—Es un altre sarauista foraster.

L'administrador del ball se'ls hi atança i els diu:

—Mestres! Que ja teniu carnet?

—Sí, som de «La Violeta» de Copons.

—Doncs amb carnets i Violeta vos faré fora si destorbeu.

L'encantaire pregunta altra volta:

—Quan? quan d'aquesta preciosa toia?

Els del poble fan la xiu-xiu entre ells i completament convensuts de que no se l'han de quedar ells comencen:

—Dèul!

—Dotze!

—Tres ulls de bou!

—Setze pessetes!

—Disset!

Silenci. El de sobre la cadira va dient: Dissset, disset, disset ne donen de la toia, disset, a la una...

Un dels indígenes que es molt bon còmic crida.

—Vint!

Altre silenci encara més perllongat. Vint, vint, vint. A la una... Vint, vint, vint, a les dues, vint...

Un altre del poble que encara és millor comediant que'l primer, respòn com airat:

—Acabem! vinticinç.

Estupefacció. Els minyons fan com qui es mira l'un a l'altre i el qui encanta diu com si també pensés:—Aca-

bem: Vinticin, vinticin, vinticin. A la una vinticin. A les dues vinticin... A les...

Aleshores el comediant millor salta com un tigre i crida amb els ulls fora del cap, eriçats els cabells i els punys closos:

—Trenta! i prou.

Ja no's canta ni la quantitat, no més se sent amb un airet que sembla dir: perquè ens cansem?

—Ningú en dona més, morirà a trenta? Ningú més? A la una... a les dues...

—Seixanta!

Es don Santiago, el ric del poble. Els minyons se toquen els colzes i se fan l'ullet. El que ha dit: trenta, fa un sospir de satisfacció perquè encara que ja sabia que de adjudicar-se-li el premi els altres l'ajudarien, la responsabilitat de lo que passés era la pròpia.

Don Santiago, vestit amb un *ligero*, sense corbata però amb tumbaga, després de fer constar que les seves sabates

blanques no són espartenyas, perquè no vol trencar el ordre del reglament, demana als professors que toquin una americana i dona un vol per la sala, després la fa ballar amb l'hereuet.

Acabada la dança s'acostà al comediant de les trenta pessetes i s'excusà:

—Perdonarà, ho tenia promès a la noia feia dies, he doblat per a no cansar més al qui cantava les dites...

L'altre que és un barra diu.

—Jo volia ballar-la amb la promesa (no en té).

—Consoli's home, consoli's, avui al cafè han fet mantecado. Anem a refrescar.

Hi van i el del poble beu conyac, que des de que el va provar una volta era beguda per la que es dalia.

La cosa és molt més divertida si al poble n'hi han dos de ricatxos amb nenes per a ballar americanes. La tàctica és aleshores diferent, no doblen, puguen de duro en duro. El minyó del poble diu: trenta! i don Pepe contesta:

—Trenta cinc.

Don Julio respón:

—Quaranta.

Don Pepe:

—I cinc.

Don Julio.

—Cinquanta.

Aleshores les llurs mullers comencen a donar-los-hi pessics i a estirar-los-hi el gec. Perd sempre aquell que és retut per la dona.

També hi ha el cas poc freqüent de que l'un potentat tingui hereu i l'altre pubilla i comprin el ram a mitges per a que el ballin llurs brots.

b) Les raspes de ciutat; però això ja dura massa i de elles parlarem en un altre article de festes majors.

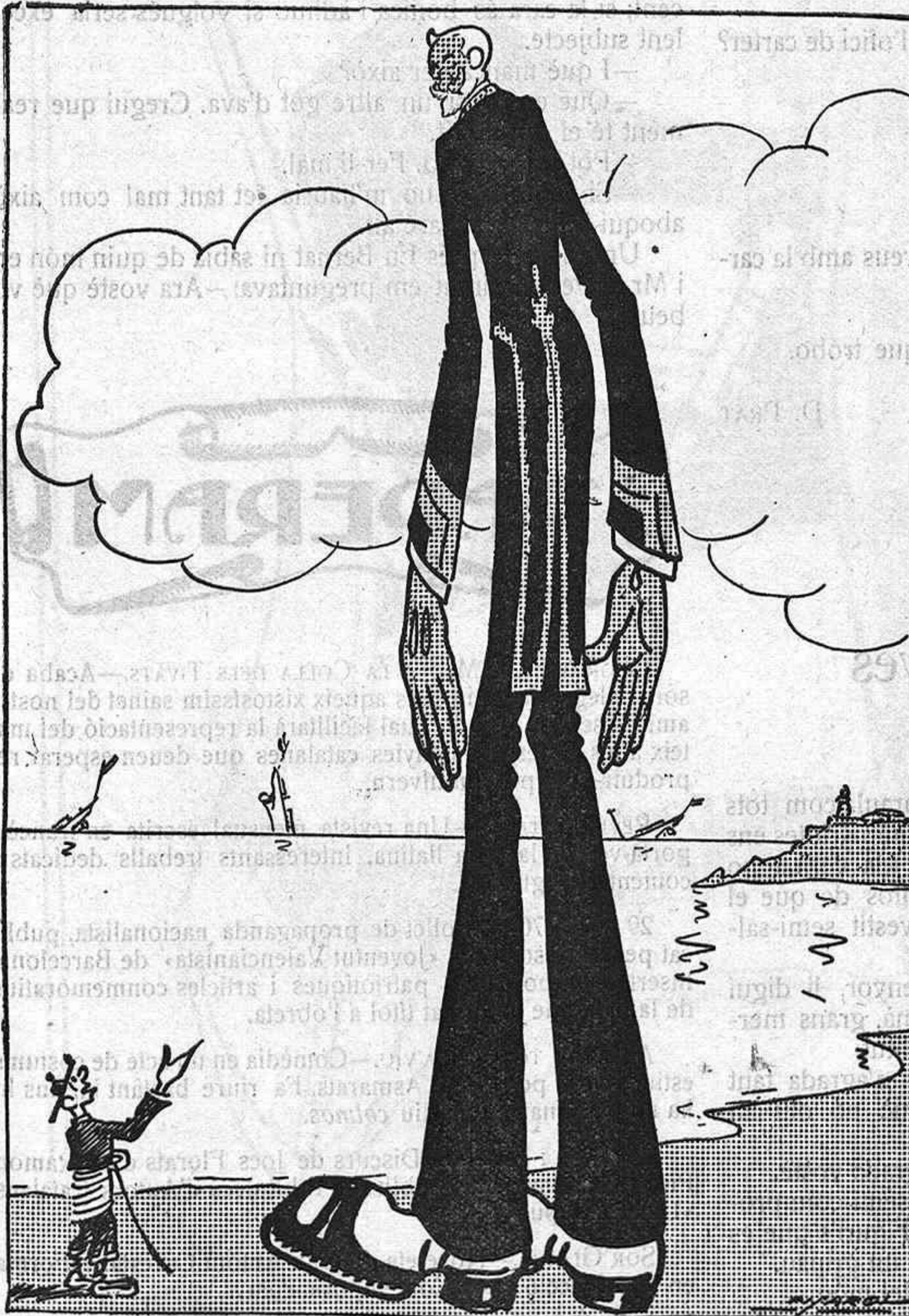

El "truco" del carter

El meu amic Antonet era carter. Feia poc temps que ho era, quan un dia el vaig trobar tot amoïnàt:

—Maleitsiga aquest ofici!—va dir-me—Te creus que és poc pesat això de córrer totes les santes hores carregat de cartes com un burro, pujant pisos i anant d'una banda a l'altra...

—Això rai!—vaig dir-li, jo—Vols que et dongui una idea. Fixa-t'hi bé, que serà un *truco* molt ben pensat: Agafes uns quants xicots de cada carrer de la teva barriada i al sortir de Correus els dones les cartes per a que

—Sembla mentida que des de tanta altura no vegis lo que passa en aquests mars de llàgrimes.

ells les reparteixin. Tu els dones dos cèntims per cada carta an ells i tu te quedes els altres tres.

—Sí que ho faré—va respondre'm.

—No't sembla?

—Homel.. una gran ideal..

* * *

Als pocs dies torno a trobar a l'amic Antonet.

Tornava a estar murriós i cap-ficat.

—I doncs, que no et va bé el sistema que jo te vaig aconsellar?

—Ca, noil.. Ja em descansava poc o molt, però al cap d'un mes, me trobo que la mesada és curta. Jo voldria un sistema que em fós un descans, però que al mateix temps no hi perdés cap quarto.

—Es difícil.. Ja't planyo, xicot, ja't planyo!

* * *

L'endemà el torno a trobar.

—Hola, Antonet!.. Com te va això de l'ofici de carter?

—Molt bé!

—Ah, si?

—Noi, ja he trobat el «truco»?..

—Ja estàs més descansat?

—Un «truco» de primera.

—Explica-me'l.

—Molt senzill. Així que surto de Correus amb la cartera plena de cartes... saps què faig?

—Què?

—Les tiro al buçó del primer estanc que trobo.

D. PRAT

Visita a Mr. Rives

R. Rives fidel a sa paraula com tots els seus graciosos compatriotes ens esperava a la platja, i la veritat no semblava gaire confós de que el vegessim amb un vestit semi-salvatge.

—Bons dies, senyor, li diguí bo i allargant-li la mà, grans mercès per la seva exactitut.

—Oh! contesta, m'agrada tant trobar-me entre europeus! ¿Digui, perquè no diu an aquest marinerot que s'aparti?

—Vol que li digui? An ell tampoc li agrada vostè.

—Ja ho sé, ahir al sortir del vaixell, sentí com pronunciava paraules poc amables per a mi. Figuri's que es tractava res menys que d'aixafar-me com a un gripau.

—Amb tot, se tracta del millor home del món.

—Del millor món dels aixafadors.

—Vol judicar-lo millor? Oferexi-li un vas d'ava i si li agrada sabrà qui és el mariner Bernat.

Mr. Rives digué algunes paraules a un sandwiquià, qui apretà a córrer i tornà immediatament. Cridat En Bernat s'acostà amb aquell seu pas de balanci, com una barca buida, i per tradició se tragué la gorra.

—Em necessita.

—Mr. Rives té de parlar-te.

—Ah! Aquest senyor parla?

—Volia preguntar-te si acceptaries un got d'ava, una beguda que s'assembla bastant a l'aiguardent de canya.

—Diable! Si que parla bé aquest senyor. Vinga aquest ava... fa pessigolles al coll, pica com un bitxo; això deu ubriagar... Realment aquest ciutadà en té del bò, va dir-me a cau d'orella.

—Vol començar altra vegada? digué Mr. Rives.

—Jo sempre torno a començar.

—I a propòsit. Perquè volia aixafar-me com un gripau?

—Quan no es coneix a una persona sempre es tenen ganes d'aixafar-la, i ademés, vostè no tè gaire bona fatxa, si se donés a conèixer desseguida guanyaria un cent per cent; si la cara és bonica i àdhuc si volgués seria excellent subjecte.

—I què manca per això?

—Que ens posi un altre got d'ava. Cregui que realment té el seu mèrit.

—Pot ubriagar-lo. Fer-li mal.

—Si m'ubriaga no m'hauria fet tant mal com això; aboqui i fins el trobaré alt.

Un quart després En Bernat ni sabia de quin món era i Mr. Rives respirant em preguntava:—Ara vostè què vol beure?

GLORIÓS SANT MEDÍ O LA COLLA DELS TIVATS.—Acaba de sortir elegantment imprès aqueix xistosíssim sainet del nostre amic Josep Burgas, lo qual facilitarà la representació del mateix a les vàries companyies catalanes que deuen esperar reproduir-lo el pròxim hivern.

REVUE D'ITALIE.—Una revista mensual escrita en francès, porta-veu de la vida llatina. Interessants treballs dedicats a comentar la guerra.

29 JUNY 1707.—Follet de propaganda nacionalista, publicat per la Associació «Joventut Valencianista» de Barcelona. Inserta composicions patriòtiques i articles commemoratius de la data que ha donat títol a l'obreta.

A L'ESTIU TOTA CUCA VIU.—Comèdia en un acte de costums estiuenques, per Josep Asmarats. Fa riure bastant i... fins hi ha un personatge que diu *colmos*.

LLENGUA I PATRIA.—Discurs de Jocs Florats d'En Ramon Picó i Campamar. El publica la Biblioteca d'Autors Catalans «Lectura Popular».

SOR GLÒRIA.—Noveleta de Joan Antoni Cavestany. Forma en la col·lecció «Los Contemporàneos».

MOTOCICLISMO.—Revista de sport. Havem rebut el número 6, corresponent a juny.

SEPT CIÈNCIES

BANYS DE MAR I DE SOL

—Veig que no en prens gaires aquest any!...
—No. El meu marit no està per morenor, diu que ja'n
té prou amb el «pa únic».

GLOSARI

UNA RARA COINCIDÈNCIA O EL «TIMO» DE LA PEL·LÍCULA

La casa «Stafes-Film», una companyia anònima que's dedica a la impressió i explotació de pel·lícules, desitjosa d'adquirir un argument original d'autors catalans per a enriquir el seu vast repertori de cintes còmiques, va cridar a un conegut humorista de Barcelona i li va dir:

CINE ROYAL

EL CONDE
DE
MONTECRISTO

L'ALTRE COMTE

—I jo que'm tenia pel més popular de tots!...

—Vostè es veuria amb cor de escriure'ns un argument per a una pel·lícula ben original, ben de broma i ben excèntrica, a la manera de les nordamericanes?...

—Prou.

—I en quines condicions ens l'escriuria?

—Dues condicions només: vuit dies de temps i cinc-centes pessetes, pagades per endavant.

—Amb lo dels vuit dies hi passem; amb lo de las cinc-centes pessetes també; ara amb lo de pagar-les per endavant, ja no-tant. La casa és solvent i formal. Vostè vé, ens llegeix la pel·lícula i si ens convé—com suposem que ens ha de convenir—les pessetes seràn pagades després de la lectura, de la conformitat i de l'entrega de l'original.

Al cap de vuit dies, l'escriptor humorista es presenta de nou a la casa «Stafes-Films». Llegeix l'original de la pel·lícula. Acabada la lectura, espera la conformitat... i els quartos. Però... oh, decepció! l'autor, per boca dels propis gerents de la companyia pel·liculera, s'entera de que ja existeix un argument molt semblant.

—Ho sentim molt, però... Es dona el cas de una rara coincidència. Una cinta acabada d'arribar dels Estats Units, se sembla molt a la de vostè.

I, efectivament, al cap de pocs dies l'escriptor humorista vegé pels seus propis ulls en un dels més populars «cines» de Barcelona, una cinta tan semblant a la seva, que qualsevol hauria dit que era la mateixa una mica feta malbé. Només era diferent el títol.

Lo que no li cabia al cap al astorat autor, era que la pel·lícula còmica hagués acabat d'arribar d'Amèrica, tota vegada que l'actor-intèrpret de la mateixa, al qual reconegué en la projecció, era un dels molts comedians dolents, que es passen per la Rambla.

XARAU

BOSQUE

La Tosca, Il Barbiere, la Traviata, l'Africana, la Favorita... demani'n!..

Quasi cada dia programa nou i el public content i satisfet, puix si no tot són «eminències» hi ha una colla d'artistes voluntariosos i això ja és molt... i més donats els preus que regeixen.

La Capsir entusiasma als clients de la casa, amb els seus aguts, puix la Merceneta, no té la veu prou àgil ni ens agrada en el tons baixos i mitjos, i ella que sens dubte també s'ho reconeix, apreta de valent així que se li ofereix ocasió de demostrar que té potència de veu senzillament extraordinària. I com que això té també el seu mèrit i sobre tot, és d'efecte, no'n vulgueu més d'aplaudiments.

En Mulleras fa una bona campanya així com En Valls que és un bon baríton i l'Eugeni Miracle ens agradà molt en el «Barbero».

Ha debutat també el jove tenor, Julià Oliver—Juliano Verli—fill del conegudíssim comprimari l'Antoni Oliver; un noi que té una veu potent i ben timbrada i com que té molta voluntat i li agrada estudiar força, pot augurar-se-li que se obrirà prompte pas entre els nostres artistes. Esperem sentir-lo en noves ocasions per a formar-nos d'ell un més exacte judici.

En Santhui no ens pot agradar; En Corts, és discret i voluntariós.

El mestre Petri segueix dirigint les obres amb l'acert de sempre, i els seus subordinats s'esforcen en fer-lo quedar bé.

I... amb la calor que fa, en lloc es passa una nit tan agradable com al Bosc on s'hi fa «art» i on hi fa «fresca» i l'art i la fresca són dues coses que es «compachinen perfectament», que diria el nostre Chil.

NOVEDADES

«*Su alteza baila vals*» és una opereta més de les moltes estrenades sense pena ni glòria. Encara que l'argument es presta a un llibre força interessant, els autors del llibre no han sapigut treure el degut partit de moltes situacions ben trobades, encara que no siguin, ni molt menys, res de l'altre món.

La musica vulgar, vulgaríssima i lo que encara és pitjor d'una monotonia indis- cutible.

No la sentirem pas ni pels carrers, ni en els balls del «Globo» i «La Bohemia» i, —si serà cosa insípida!— a casa de cap *niña-bien* de la esquerra de l'*Ensanche*.

Ara, en quant a la presentació, dema- nin; que s'hi han gastat diners, encara que la decoració del tercer acte sembla un «cromo» o un «cuadro» d'aquells de a 2 *reales semana*.

El millor acte és el segon i fins hi surt un auto que, anant-hi la Carmen Ramos dintre, no't dic jo de si ens venen ganes de anar-hi a 80 l'hora!

A més de la Ramos, que aquests pa- pers els fa molt bé, s'hi llueix també for- ça En Murcia, cada dia més discret.

Els demés contribuïren al bon conjunt.

Els Deports

El mar està *en calma*. El mar, preci- sament, no, sinó els qui s'hi diverteixen nedant-hi i navegant-hi. L'anada a San Sebastián ha deixat desertes nostres platges.

Però en terra... Ah, en terra!

Les coses comencen a animar-se. Es veritat que fa calor, que som a la època en que el futbol deuria desterrar-se, però aneu-los-hi als futbolistes amb aquests *cuentos*.

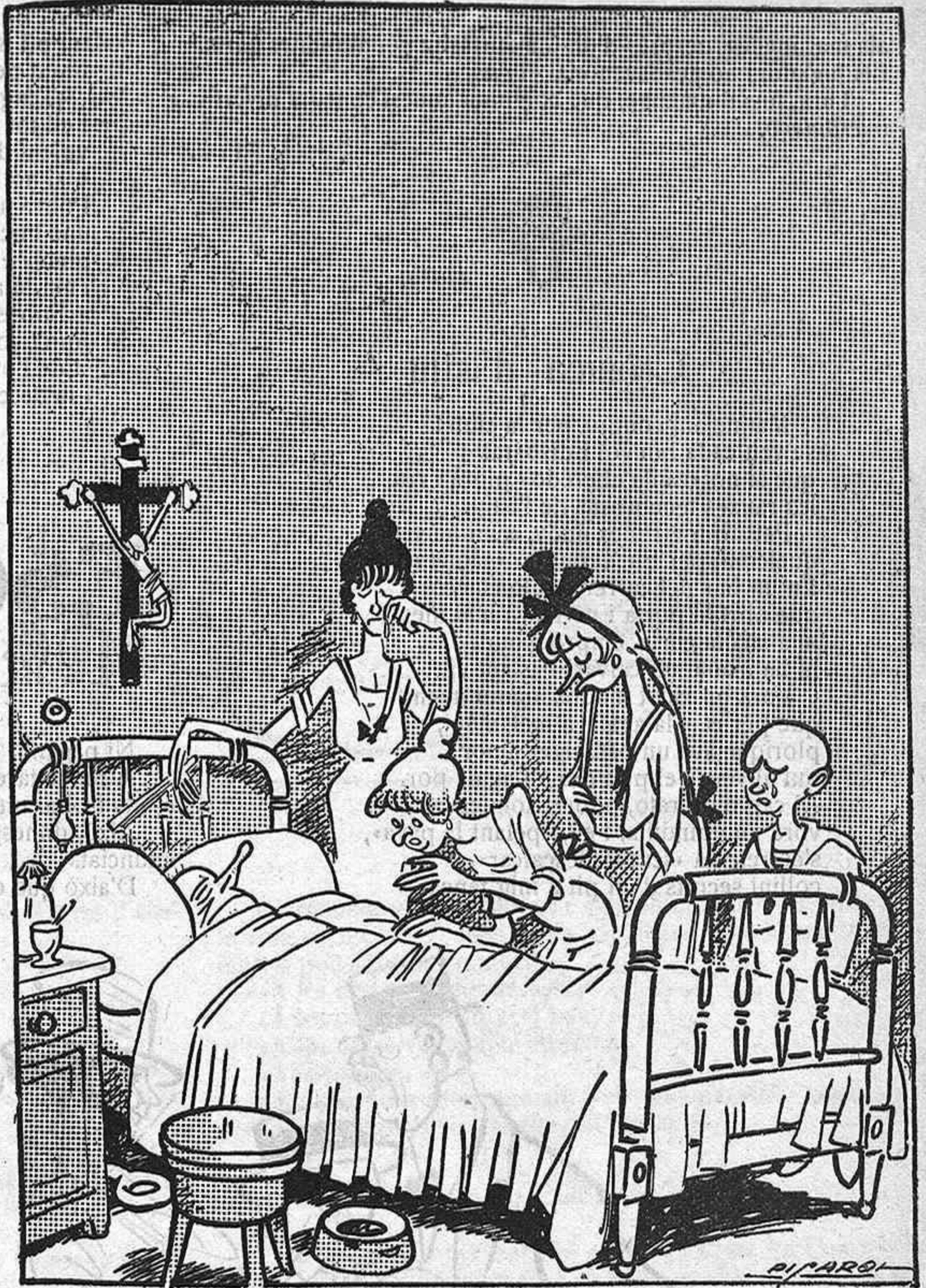
Els uns perquè no tenen format equip i l'han d'entrenar, els altres perquè els ha agafat la mania que han de passar a primera categoria perquè altres de més tontos hi són (i és veritat); el cas és que el futbol no s'apaga, més aviat s'encén amb la calor.

Ara ens han sortit aquests de *Catalunya Sportiva*, ressu- citant en el camp del *Barcelona* el seu famós concurs de l'any passat.

Diumenge mateix jogaren el *Terrassa* i el *Martinenc*, te- rrible i antic conegut nostre el primer, gairebé desconegut pel gros públic el segon, però que, no!, porta una embran- zida que arribarà lluny.

Ens distraguerem de valent.

Aquests Clubs de barriada, com el *Martinenc*, de Sant

—Esperi demà, a morir-se papà!... Esperi's fins demà, que aquesta nit fan la sèptima del «Conde de Montecristo».

Martí de Provençals, el *Júpiter*, del Poble Nou, i el *Centre d Sports*, de Sans, representen un esforç considerable de les nostres classes treballadores.

En efecte, aneu an els camps d'aquests Clubs. Per sobre de tot se us mostrarà una grossa taca blava en el nombrós públic: són els obrers fabrils de les barriades respectives. Ells són els qui han empès el Club amb llur entusiasme, entre ells la jovenalla que omplen els catorze o quinze equips que segueixen al primer, a on la sel·lecció ja és més rigurosa.

Després de la taca blava, la segona impressió és la dels directors del Club: tots són ja un xic més ensenyorits; dependents de comerç, industrialets de barriada, etc.

I després, res. Res o tot. Entusiasme, bona fe i ganes de veure futbol ben jugat i que guanyin els seus. Heu's aquí perquè quan un Club d'aquests de barriada juga en un concurs, el camp s'omple. Són els incondicionals partidaris.

Deiem, doncs (tornant a lo nostre), que ens distraguerem de valent, perquè el partit entre terrassencs i martinencs anà tan disputat, que ens pensavem s'acabaria a bolets.

Sortosament hi hagué *cordura* i tot s'acabà en pau. Els martinencs ficaren dos gols als terrassencs i aquests un

als martinencs, després d'un joc duríssim per ambdues parts. Els jugadors no acabaven mai el gas.

I ara, fins diumenge, que continua aquest concurs divertit i veraniego.

FLY

Crònica d'istiu

Matinejant com jo per la ciutat se veu cada bunyol i disbarat que si no «canta el credo» plora i riu les rauxes tenebroses de l'istiu.

Per no fogir més lluny, avui he vist quelcom, per En Xarau un «sainet trist». En un bar del carrer de Bonsuccés que obrí la porta i no tancà mai més, una xicoteta curta, emprô gentil, hi ha trobat un calvari bastant vil.

Vora un xicot modós aparentment, que per cert la agafava malament, ploriquejava un passatger amor qui al veure el pón del pit agafà por. Al cap d'un rato, pobre! somicava vora un guindilla, i ell, «pelant la pava», s'entretenia «fent-la descalçar», collint secrets d'un pit a mig tancar,

un pit malaguanyat que ha fet crinot tirant pel cap més baix, un Iscariot —¡Tengo pruebas!— clamava al policia, i ell tot seriós —¡Pues vengan!— repetia, volent dir que el burleta es portarà, o si no, la garjola l'enclourà. Pobre noia! de sapiguer que sóc una mica poeta, no un badoc, planta en el policia barriler i em fa amo del carrer!

Pobre xicoteta que no tens remei ¿qui't voldrà per minyona de servei si de l'ofici n'has fet tant abús i fa desconfiar tant el pas que dús?

A. COSTA i SENDRA

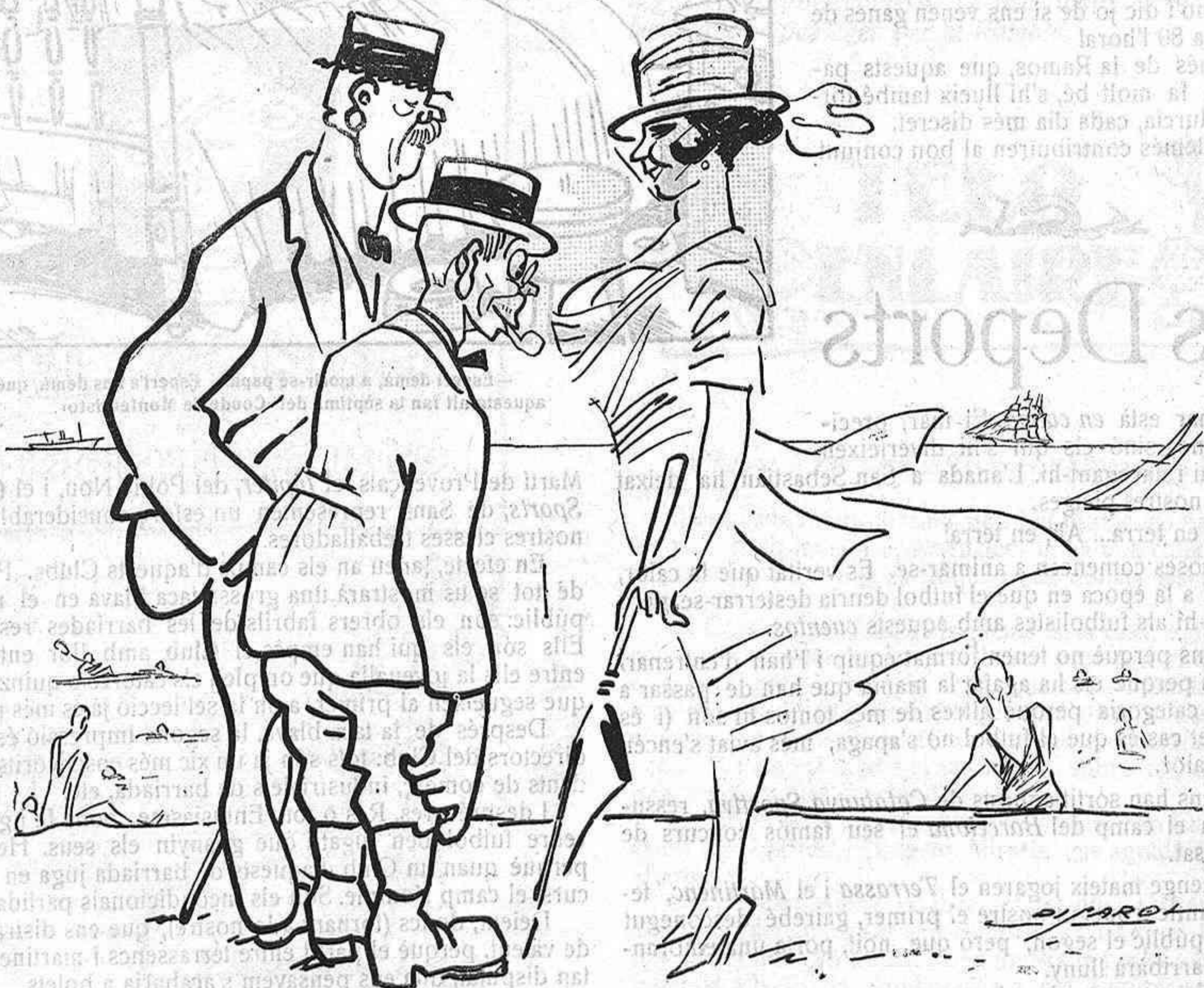
ESQUELLOTS

Ni pagant!

A mitja tarde del dilluns passat va costar-nos quart i ajuda trobar un pa de quilo en els forns de la nostra barriada. Això, doncs, ja no és el «pan único» que ens havien anunciat.

D'això que en diguin: «Pan único... y escaso».

—Ja tornen a ésser a Barcelona?... I a on posen?

—Fins ara havem estat al «Falcó», però de bona gana ens traslladaríem a «Ambos Mundos».

Molt compte amb la llengua, Marcellí...

L'únic contratemps de caràcter d'ordre públic que hi hagué en el míting de les esquerres, fou l'avalot produït per la manera d'expressar-se el diputat Domingo.

Primer volgué parlar en català; però, per respecte als forasters, ho feu en castellà.

(Protestes dels uns).

Després se decideix a parlar en català.

(Protestes dels altres).

Aleshores comença el discurs en castellà altre cop.

(Nou aldarull).

En Lerroux s'aixeca i li prega que parli en català, si és el seu desig...

En Marcellí:

—*Como os decia, señores...*

No ho feu per mala voluntat a la nostra llengua. Ho feu per a no donar gust al quefe dels radicals.

Tan fàcil que era acontentar a tots, parlant en municipal.

La actualitat veritablement política, a Barcelona.

Un diari publica, detallada, la llista dels augments de preus de les subsistències, a Barcelona, des de abans de la guerra, fins avui.

Quines ganes de fer pendre enrabiades als llegidors!...

Veïam si la broma de la llista de les subsistències li costarà alguna baixa en la llista de suscripcions.

Ha sigut retrobada una «mina» flotant de les que destrueixen vaixells i que la nostra Comandància de marina se havia deixat escapar.

Ve't aquí que de resultes de la retrobada sabem lo que no sabíem: que la vigilada mina s'havia escapat, amb perill d'una horrible desgràcia per als nostres mariners.

Quin país, el nostre!...

Pesquem un submarí alemany, el deixem fogir; arrepleguem una mina, la deixem escapar perquè floti a la ventura, pels vols del nostre port.

I pensar que tot un ministre de la Corona s'ha banyat aquests dies en les nostres aigües...

Quina responsabilitat per al senyor comandant de marina!...

Horror!...

Sembla que, al publicar l'anunci oficial convocant al míting de les esquerres *La Lucha* va omitir intencionadament que l'acte seria presidit per don Alexandre Lerroux.

Enveja, don Domingo, enveja?

No ho creiem.

Els bons revolucionaris poden disputar-se l'honor de presidir una barricada, però l'honor de presidir un míting a sota l'orgue de Belles-Arts... no sé què hi veuen!

Oh, els pobres!...

Ha sigut denunciada una dona, captaire d'ofici, que, per a inspirar llàstima als vianants, obligava als seus fills a caminar amb els peus torts com si fossin esguerrats de naixença.

Ja corren unes maretas, tan mateix!...

Diàriament, els periòdics de Barcelona porten detalls de la vida d'En Cambó, com si als ciutadans ens interessessin molt o poc aqueixes minucies:

«A les deu va sortir de casa,»

«A les onze va pendre el bany,»

«A les dotze va menjar musclos,»

«A la una va...»

I a quina hora es va penedir dels seus pecats?... podriem preguntar a aqueixos reporters *diligentíssims*.

Una de les lleis presentades al Congrés per En Cambó i per la qual ha sigut felicitat el popular ministre català, és la titulada «Llei de les collites».

Segons ella, tots els agricultors venen obligats a fer una declaració jurada de la cullita que han fet.

Ve't aquí una disposició que podria aplicar-se també a la política.

I seria curiosa una declaració jurada de la *collita* que fessin certs personatges que tot fent l'agricultor (vulgués el pagès) arriben a ministres.

Aquesta setmana ha començat en els forns de Barcelona la expendició del titulat «pa unic», un pa que no arriba a ésser moreno, però que tampoc és blanc; més aviat podríem dir-ne pa brut.

Nosaltres, al veure'l, no poguerem menys d'exclamar: «Hola, tu!... Ja ens coneixíem!»

Perquè la veritat és que molts forners feia temps que en servien d'aquest pa de farina «florete», o florida...

Ho devien fer perquè ens hi anessim entrenant.

NOTES DE CASA:

El conegut industrial del carrer de Salmerón, don Joaquim Richarte Galbas, amb motiu de ampliar el seu acredi-

tat establiment, ens envià una vintena de *bonos* de una peseta, que repartírem entre persones necessitades, de la nostra coneixença.

Moltes mercès, ben coralment, en nom dels pobres agraciats.

El senyoret a la criada:

—Corri, vagi a l'Estació i enteri's de quan surt el darrer tren per Vilanova, que haig de marxar.

La criada se'n va i torna al cap de tres hores.

—Què ha fet?... Com és que ha trigat tant?...

—Per estar més segura de l'hora, jo mateixa he volgut veure sortir el tren.

RESPOSTES PAGADES

A. E. P.: Rebut i mercès; però això no podem comentar-ho per manca d'espai. Es més propi per a un diari... dels de cada dia.—X de I.: El xistet resulta quelcom verdós i per lo tant no'ns convé.—S. B. i S. Bis.: No ha estat prou encer-

tat aquesta vegada.—Rozada: A estones és ben versificada, però en conjunt no'ns va. Intenti un altre tema.—Meno: Res; ja en parlarem pel nostre compte.—Ceba Grillada: No està mal. Però ja s'han fet prou paròdies d'aquesta escola. No li sembla?—Emili Compte: Catorze versos, sí; però catorze versos dolents.—J. C. i P.—Allò de Orpí anirà a *La Campana*. Li estimariem que condensés un xic els seus treballs. Hi ha tanta matèria de redacció i disposem de tant poc espai!...—M. G. Mir. Allò de *Una broma*, no; allò de *La Terra*, pot-ser sí. Curtet, vostè també; curtet i substanciós.—A. Vilella A.: Posats a suprimir, hem acordat suprimir-ho tot.—E. Stavet: No farem res.—Jordi Català: Rebut i mercès. No som partidaris de publicar treballs que tinguin hilació, o continuació, com les pel·lícules de sèries, però... si són curtets i graciosos... perquè no?... Curt sobre tot, curt.—J. B. T.: No'ns interessa.—Puput. Mercès per lo de *la flor*, però no va convenir-nos.—R. Perez Vilar: Descuidi, que, si estan bé, sortiran un dia o altre.—M. Cardona: El dibuix no va.

Impremta L'Esquella i La Campana, Olm, 8.-Barcelona

EDEN CONCERT

Asalto, núm. 12 **EL MEJOR MUSIC-HALL DE ESPAÑA** Teléfono 3332 A

Continuos grandes programas de artistas de verdadero primer orden

Gran éxito del aplaudido duetto cómico **LOS GARI- USET**

Parque de Barcelona

Elegant centre de recreacions

NOVES ATRACCIONS DE GRAN ACCEPTACIÓ ::

:: TOTES LES NITS GRANS CONCERTS

:: Gran Casino Esmerat servei de Cafè-Restaurant. Coberts de 5 a 7 ptes.

Balls moderns de Saló

Antoni López

IMPRESSOR

Impressions comercials

EDICIONS

Treballs de totes menes

Olm, 8, interior ::: Telèfon A 4115

TABARIN "MORITZ"

GRANS FESTES TABARINESQUES

RESTAURANT DE PRIMER ORDRE **Plaça Sepúlveda, 183 ::: Telèfon 2044 A**

Antoni López, llibreter, Rambla del Mig, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: apar. n.º 2
TELÉFONO 4115

J. BURGAS

Gloriós Sant Medí o la Colla dels Tivats

UNA pesseta

Lletres Catalanes

VERS I PROSA

Selecció de treballs d'autors antics i moderns

per A. ROVIRA I VIRGILI

Un tom tela

Pessetes 3

Frederic Pujulà

En el repòs de la trinxera

Cartes del soldat a l'amic

Un tom

3'50 pessetes

ADRIÀ GUAL

Hores d'amor i de tristesa

DUES PESSETES

BARÓN DE HOLBACH

DEL AMOR CONYUGAL

Los esposos en la vida privada.
Sus deberes y sus placeres
legítimos

Un tomo

Una peseta

J. BURGAS

FLOR DE PICARDIA

Versos d'amor i de pecat

Un tom

Una pesseta

DOCTOR BEARSON

ETERNA LUNA DE MIEL

Secretos del lecho conyugal.
Cartilla higiènica para
los recién casados

Un tomo

Una peseta

MEDICINA CASERA

Remedios que curan

Tratamientos y curas fáciles para toda clase de accidentes

UNA peseta

EDICIÓ POPULAR

SANTIAGO RUSIÑOL

EDICIÓ POPULAR

En Josepet de Sant Celoni

NOVEL·LA PICARESCA

Edició popular: 1'25 pessetes

Edició de paper de fil: 5 pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravís, si no's remet, ademés, un ral per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

LA SESTA DE SANT ISIDRE

(BALADA DE CIRCUMSTANCIES)

De xic xic que m dic Isidre;
só neutral i só espanyol;
vui que m caigui al nas la pera
tot dormint de panxa al sol.

Que ximplen van sé els meus pares
de fer-me ser llaurador,
poguent tirar per ministre,
diputat o regidor!...

De vegades prenc la rella
per fingir que m guanyo el sòu,
però, ben mirat, són «qlentos»
perquè el qui llaura és el bou.

Tinc mandra a la primavera,
al estiu, és un excés;
a la tardó encara m dura
i al hivern... ja no puc més.

Com que a mí m'agrada el jaure
tant de dia com de nit,
per xò la gent me venera,
sobre tot la de Madrid.

Es clar que pateixo gana.
S'ha apujat el pa i el vi!...
Però jo me'n fumo!... Mentre
no m'apugin el dormi!...

No hi ha rè al món com la sesta;
qui fa avui farà demà.
Ni en el Cel s'hi troben glories
com les glories del vagà!...

Per quelcom me dic Isidre,
só neutral i só espanyol
i espero em caigui la pera
tot dormint de panxa al sol.